

Fedea eta Ekintza

Fedear eta Kulturaz, Baionan

Hona hemen, Pierre Eyt jaunak, Tolosako* Unibertsitate katolikoaren errektore ordeak, Kulturaz eta Fedear Baionan eman duen mintzaldiaren bilduma.*

Lehen puntua: Herri, populu edo sozial kategorია batetan gizonak gizon izateko duen manera **bakar** eta **berezia**, horixe da kultura. Berezitasun horretan, mintzaira da kulturaren aurpegia. («La sangre de mi espíritu es mi lengua», M. de Unamuno). Mintzaira, gu baino lehen zèn eta den gauza da. Bere amaren mintzairak du gizona sortzen, hezten, berarekin, besteekin eta gauzeekin harremanak ezartzen. Izpiritu aberatsen definizioa baztertu egin behar da (kultura = nork beretzako duen edergailu eta berniz egoista). Kultura, gizona bere osotasunean janzten eta sortzen duen errealitatea bezala ikusi behar da. Bizitzako sektore guztiak (politika, ekonomia, hezkuntza,* medikuntza, sinestea, mitogintza, bakoitzaren eguneroko joerak) estaltzen eta koloratzen ditu kulturak.

Bigarren puntua: Kontsumoko gizarteak, diruaren trük, kontsumagailu eta salgailu egin du kultura. Egintza honen ondorioa larria da (bereziki sinesmen eta moral mailan): kultura, bai muinean eta bai bihotzean zauritzen eta desegiten ari. Zoritxarrez, dio teologoak, maila horretan eta gaitz horretarik da kultura bat hiltzen. Fenomeno hori kristau fedear behar du erresponstabileki errefusatu, kultura zer den jakinez, gizona bera baita horretan ukitua,* kolpatua eta ukatua.

Hirugarren puntua: Euskal Kulturaren problema ez da problema hetsia,* dio teologoak, baina **gutziz unibertsala**, gizonaren kreazioa, sorkuntza bera baitu defendatzen, zaintzen, aberasten eta birpizten. Gainera, kreazio horren berrarrapatzeak eta obratzeak diezaioke **bakarrik** eman gaurko gizonari, eskas duen zoriona eta esperantza. Problema honen barnatasun* eta giza erroengatik, kristauak ezin dezake kezka hau bazter eta aldera.* Bizibeharragatik, kreazio hori hil dadin onhartzea, **bizi arrazoina** galtzea bera litzateke, eta gainera Jainko **kreatzailaren**, sortzailearen kontra obratzea.

Hauk* dira Tolosako teologo errektore ordearen hitzak.

Kolonietako misiolariak

Mozambiqueko misiolarien arazoa, Portugalek askotan bizi izan duen krisialdi politikoaren agergerri bat gertatu da. Misolariok errenkan* bidali ditu kanpora kolonia hartako gobernuak. Lehendabizi, hamaikako talde bat izan zen; eta ez ziren isildu Prentsaren aurrean, zekitzatenak (ongi ikusiak, nonbait) eta bost agertuz. Gerokoak, banan banan errosario luzea: orain bat, gero hiru, geroxeago zortzi..., Portugalek zedukàn, eta dadukan, kontzientzia txar baten agergerri ziren, inolaz* ere.

Portugaleko Estatu Matxinadaren* bezperan bertan heldu zen misiolari talde bat Mozambiqueetik Erromara. Hain entzuna izan den Tete elizbarrutikoak* ziren. Arrazoina: Erramu Igandez irakurri zuten predikua, eta prediku horretan Mozambiqueko kolonitasunari egiten ziotèn salakuntza. Irten aurretik, tokiko zuriak deihadarka hasi omen ziren misiolarien kontra: «Terroristok kanpora!» Misolari hauetatik gehienak Comboniarrak dira, Sudango hegoaldetik botaiak izan zirenen erlijioso Ordena bere-

koak. Han eta hemen Gobernu erdirakoi baten aurka lan egin behar izan dute. Nork garbituko du orain kontzientzia txar hura.* Spínolak ala «Frelimo»ren gerlariek?

Galiziatik exenplu onak

Diotenez (eta guk ere hala uste dugu), Elizaren berriarearen garai hauetan, beharrezko omen da laiko eta apez jandea elkaturik ihardutea. Horretarako, Kontzilio Pastoralak deituak izan diren bilkura nagusi batzuk egin dira zenbait herrialdetan.

Datorren hilabeteetan, ekainaren 29an, irekitzen da Galiziako Kontzilio Pastoral, eskualde* hartako Elizbarrutiek dituzten arazo orokorrak* aztertu eta behar liratekeen erabakiak hartzeko. Galiziako eliztarrek aukera ona izango dute hor, beren kristau fedearren kezkak agertzeko. Holaxe izan beharko luke behintzat. Eta galderatxo bat: Noiz izanen du Euskal Herriak hola moduzko beste Kontzilio Pastoral bat? Ala ez da posible? Izan ere, ba dugu hemen, euskal eskualde guztiei —eta kasu batzuetan hemengoei bakarrik— dagokien eliz eginkizunik.

Galegoa Liturgian

Zaldibiarra den Anjel Sukia Goikoetxea, Compostelako Artxapezpikuaren ardurapean bildu da, orain guti, Galiziako Apezpikuen Elkargoa.* Hartu diren erabakietatik bat, galegoa Liturgian gero eta gehiago erabiltzea izan da. Pozteko da erabakia, eta poztekoago izanen da segurki, izanera* behar bezala eramaten baldin bada.

Kristau langileak hestu?*

Ekintza Katolikoaren barnean, HOAC (Hermandad Obrera de Acción Católica) ezaguna izan da azken urteetan. Onenean, azken azkeneko hauetan ez hainbeste. Baina, apirilaren bigarren hamabostekoan, izan dira gorabeheratxo batzuk* Madrilén, kristau langileen elkarte den HOAC horrekin.

«Logos» agentziak zabaldu duenez, apirilaren 21ean, larunbatez,* zazpi lagun izan dira atxilotuak;* horietako bat Elizbarrutiko Batzorde Eragileko* lagun bat izan da, gainera. «Elkar* bakekuntzaz» mahaininguruko* bat egitera zihoazela agertu zen polizia bilkura tokian. Hain zuzen, HOAC berak esan duenez, bilkura toki hori Elizbarrutikoa da; eta, artxapezpikutegiaren ardurapekoa izan arren, baimenik gabe sartu zen han polizia. Ohi diren itaunketen* ondoren, ateraiak izan dira berriz, bizpahiru egon geroago.

Egileak:

JOSEBA Intxausti
MANEX Lanatua

dezake, daike
diezaioke, deiskio
zekitzaten, ekiezan, jakiten zizuten
zihoazen, joiazan
zioten, eutsoen